

SAKSOFONIÕPPE AINEKAVA (põhiõpe)

Ainekava lühikirjeldus

Saksofoniõppe ainekava on dokument, mille alusel toimub õppetöö Rae Huvialakooli saksofonieriala põhiõppes.

Ainekava alusel toimuv õpe on mõeldud muusikahuvilistele õpilastele, kes on huvitatud instrumentaalmuusikast ja praktilisest väljundist – saksofonimängust. Silmas on peetud maksimaalselt iga õppuri võimeid, loovust ja koostöövalmidust.

Õppetöö korraldus

Õppetöö peamiseks vormiks on õppetund (1 akadeemiline tund – 45 min.) Õppetöö vormiks võivad olla veel lahtine tund, konkurss, esinemine, töötuba, laager, kontserdikülastus, ekskursioon. Alates 2.kl soovituslik osaleda orkestri töös.

Õppetöö sisaldab iseseisvat tööd.

Õppetöö toimub järgmistes kooliastmetes:

- 1) noorem aste (1.-4. klass);
- 2) vanem aste (5. -7. klass);
- 3) lisa-aastad (soovi korral).

Tunnid toimuvad 2 korda nädalas.

Õppeesmärgid

Muusikalise eelhariduse omandamine, arvestades õpilase individuaalseid võimeid, eripära, arengut, iseseisvust, omaalgatust, aktiivsust:

- 1) saksofonimängu põhialuste omandamine;
- 2) muusikahuvi tekitamine, selle hoidmine ja süvendamine;
- 3) analüüsimisoskuse ja muusikaliste eelistuste toetamine;
- 4) iseseisva töö oskuste kujundamine;
- 5) loovuse arendamine;
- 6) rütmide, astmetaju, muusikalise mälu, fraseerimise arendamine;
- 7) muusikaalaste teoreetiliste teadmiste omandamine;

- 8) isikupärase väljendusstiili kujundamine;
- 9) koosmusitseerimise ja improviseerimisoskuse arendamine;
- 10) erinevate teoste seostamine taustsüsteemiga, ajalooa.

Oluline koht on ansamblimängul, millega tuleks alustada juba 1. klassis õpetajaga koos musitseerides. Alates teisest õppeaastast tuleks ühel aastal toimuvatest kontsertidest esitada ansamblipalu (ühe peastmängitava pala asemel). Alates 4. klassist võiks õpilasel olla võimalik mängida orkestris.

Õppetöö käigus tuleks arvestada veel järgmisi momente:

- lehest lugemise oskuse arendamine. Mängida nii soolo- kui ansamblipalu ning orkestripartiisid. Heliredelite arvestusel võib teha ka lehest lugemise kontrolli;
- kasvatada õpilases vaba ja loomingulist suhtumist muusikasse ja oma instrumenti. Lihtsamate improviseerimisharjutustega tuleks algust teha juba esimesel õppeaastal. Oluline on õpilane viia arusaamisele, et muusikat võib ka ise luua, mitte ainult noodist mängida;
- otsida võimalusi õppetöö mitmekesistamiseks (näit iseseisvate palade mängimine; play-a-long tüüpi õppematerjali kasutamine; õpilaste mängu salvestamine, andmaks neile võimalust end kuulata ja analüüsida; väljaspool kooli esinemisvõimaluste loomine).

Pädevused

Pädevused kujunevad õppeprotsessis, aga ka tunni- ja koolivälises tegevuses. Pädevused on õppekavas esitatud viie rühmana: õpipädevus, tegevuspädevus, väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, ainepädevus.

Pädevused on kõikidel õppijatel mingil tasemel olemas ning nende jälgimine ja suunamine on tulemuslikum õpetajate ja kooli-kodu koostöös. Õpetaja on selles koostöös suunaja, kes planeerib õppe- ja kasvatustöö põhisuunad, kaasates õpilase enda aktiivsust.

Saksofoni ainekava taotleb õpilasel järgmiste üldpädevuste kujunemist:

- 1) õpipädevus – läbi tõhusate õpistrateegiatega juhtida õpitegevust; häälestada ja motiveerida õpitegevust saksofoniõppes; olla avatud uutele teadmistele ning hinnata oma õpitegevust;

- 2) tegevuspädevus – luua tegevuseesmärke ja oskus näha ette oodatavaid tulemusi saksofonimängu alal; valida huvitavaid tegevusvahendeid ja oskus teha koostööd.
- 3) väärtuspädevus – suutlikkus tajuda läbi muusika ja musitseerimise oma seotust teiste inimestega, oma ja muude rahvaste kultuuriga, loodusega, inimese looduga;
- 4) enesemääratluspädevus – oskus hinnata iseennast ja oma mängu, kujundada läbi saksofoniõppe end isiksusena.
- 5) ainepädevus – kujuneb saksofoniõppe kaudu läbi kolme astme saavutatud õpitulemuste alusel.

Õpitulemused

Saksofoniõppe ülesandeks on õpilase muusikaliste ja loomevõimete avastamine ja kavakindel arendamine, et aidata kujuneda isiksusel, kes:

- 1) mõtleb loovalt;
- 2) oskab oma saksofoniõpet eesmärgistada, kavandada ja hinnata;
- 3) suudab valida repertuaari vastavalt omandatud tasemele;
- 4) on järjepidev, harjutab igaks tunniks iseseisvalt;
- 5) oskab teha iseseisvat tööd, on valmis koostööks;
- 6) suudab analüüsida oma mängu ja koosmusitseerimist;
- 7) omab saksofonimängu oskusi, tehnilisi võtteid ja muusikateoreetilisi teadmisi vastavalt ettenähtud tasemele (välja toodud iga astme juures eraldi);
- 8) omab teadmisi esinemiskultuurist (õigeaegne kohaletulek, lavale minek, lavalt tulek, laval käitumine, esinemisriietus jms);
- 9) hoiab oma pilli; teab ja tunneb oma esmaseid hooldusnõudeid.

Õpisisu

Noorem aste

Nädalas 2 tundi.

Õpisisu klassiti:

1.klass

Eesmärgid: hingamistehnika väljaarendamine, õige mänguasendi saavutamine,

kuulmise järgi mängimine, saavutada diapsoon alates c1- d3.

Repertuaar: mängida läbi 10-15 harjutust, pala ja etüüdi.

Nõuded tehnikale: heliredelid C, G, F- duurid ja a-moll, d-moll (ainult harmooniline), põhikolmkõla pikk kuju nii detaches kui legatos.

Tasemenäited:

- 1.R. Schumann – Meloodia
- 2.A. Hatšaturian – Andantino
- 3.F. Schubert – Valss
- 4.D. Šostakovitš – Hea päev

2.klass

Eesmärk: terve pilli ulatuse kasutuselevõtmine, ühtlase kandva tooni saavutamine, sforzato jt aktsentide kasutamine, 3/8 ja 6/8 taktimõõdud.

Repertuaar: 8-10 erineva karakteriga pala.

Nõuded tehnikale:

1. Helistikud C-a, G-e, F-d, D-h, Bb-g
2. Mollid nii harmoonilises kui meloodilises kujus
3. Detachele ja legatole lisandub staccato
4. Uued mänguvõtted – trioolid, kolmkõla pöörded (4 noodi kaupa grupeerituna)
5. Õpitud heliredelite kõrvale samas helistikus etüüde.

Tasemenäited:

1. P.Tšaikovski – Kurb laul
2. J. Naulais – Coconotes
3. G. F. Händel – Sarabande
4. J.Absil – Parade

3.klass

Repertuaar: 8-10 erineva karakteriga pala

Nõuded tehnikale:

1. Kuni 3 märgiga helistikud
2. Lihtsamate melismide kasutamine (eellöögid, mordendid)

Tasemenäited:

1. W.A.Mozart – Ave Verum
2. A.Rubinštein – Meloodia
3. J.Absil – Spleen ja Joyeux depart

4.klass

Eesmärk: lihtsamate jazzstrihhide ja –rütmidega tutvumine.

Repertuaar: 6-8 pala

Nõuded tehnikale:

1. Kuni 4 märgiga helistikud
2. Tertside mängimine duuris
3. D7 põhikuju pikalt
4. Kromaatileine heliredel
5. Lihtsamad jazzrütmid ja strihhid – nendele vastavad harjutused. Triool fraseering.

Õppeaasta lõpus toimub üleminekueksam:

esitatakse 3 pala. Üks paladest võib olla asendatud ansambliga. Üks paladest võib olla eelnevalt õpilaskontserdil ette kantud.

Tasemenäited:

1. J. Ph Rameau – Tamburiin
2. A. Thomis – Miniatuur nr 2
3. M.Petrenko – Valss
4. P.-M. Dubois – Dix figur a dancer

H i n d a m i s e p õ h i m õ t t e d:

- pidev sõnaline hinnang ja ka hindeline (5-palli süsteemis);
- kokkuvõttev hindamine (sh sõnaline hinnang) 3 korda aastas

- hindelised esinemised õppeaastas: kontsertidel trimestrite lõpus (a'2 palaga, üks neist võib olla ansambliga), tehniline arvestus vähemalt 1 kord õppeaastas (võib olla ka ühe trimestri hindelise esinemisena).

Noorema astme l õ p e t a m i n e : esinemine 3 erineva karakteriga pala; heliredelid; kava kestvus vähemalt 6 min.

Lõpetamisel saab õpilane tunnistuse, mis annab võimaluse edasi õppimiseks vanemas astmes.

On omandanud järgmised ainepädevused:

- 1) õpipädevus – on motiveeritud õpitegevusest saksofoniõppes ning hindab oma õpitegevust;
- 2) tegevuspädevus – oskab näha ette oodatavaid tulemusi saksofoniõppe alal ja oskab teha koostööd.
- 3) väärtuspädevus – oskab läbi saksofonimuusika näha seotust oma ja teiste rahvaste ja kultuuriga
- 4) enesemääratluspädevus – oskab hinnata iseennast ja oma mängu
- 5) ainepädevus – kujuneb saksofonimängu oskus algastmes omandatud õpitulemuste alusel.

Vanem aste

Nädalas 2 tundi

Õpisisu klassiti:

5.klass

Eesmärk: tutvuda erinevate jazzmuusika stiilidega (swing, bossanova, latin, funk, pop-rock)

Repertuaar: 5-7 pala

Nõuded tehnikale:

1. Kuni 4 märgiga helistikud
2. >VII7 põhikuju mollis
3. D7 ja >VII7 pöörded

4. Tertsid duuris ja mollis

Tasemenäited:

1. P. Harvey – Caprice Anglais
2. R. Planel – Sentimentaalne valss
3. C. Debussy – Väike karjus, Linalakk tütarlaps, Väike neeger
4. M. Marais – Le Basque

6.klass

Eesmärk: kui stuudium on piisavalt välja kujunenud ja toon kandev, võib kõla

mitmekesisistamiseks hakata kasutama vibratot.

Repertuaar: 5-7 pala

Nõuded tehnikale:

1. kuni 5 märgiga helistikud

Tasemenäited:

1. L.Vinci – Sonaat
2. W.A.Mozart – Rondo in D
3. H. Kareva – Eleegia

7.klass

Eesmärk: frullato ja glissandoga tutvumine, altissimo registri otsimine

Repertuaar: 5-7 pala sh. 1 suurvormis pala

Nõuded tehnikale:

1. Kuni 6 märgiga helistikud
2. Kromaatilisel trioolide mängimine

Õppeaasta jooksul omandada erineva sisu ja stiiliga repertuaari, mis oleks emotsionaalselt ja tehniliselt arendav. Heliredelid õppeaja lõpuks: kuni 5-märgini. Õppeaasta jooksul omandada erineva sisu ja stiiliga repertuaari, mis oleks tehniliselt arendav. Aastas 5 pala, 2 suurvormi,

umbes 15 etüüdi, kuni 5-märgilised heliredelid kolmkõlade ja nende pööretega, tertsid, lisaks dominantseptakord ja vähendatud juhtseptakord pööretega.

Esinemised: Õpilane peaks olema võimeline esinema vajadusel ka väljaspool kooli toimuvatel üritustel soolopaladega.

Hindamise põhimõtted:

- pidev sõnaline hinnang ja ka hindeline (5-palli süsteemis);
- kokkuvõttev hindamine (sh sõnaline hinnang) 3 korda aastas
- hindelised esinemised õppeaastas: kontsertidel trimestrite lõpus (a'2 palaga, üks neist võib olla ansambliga), tehniline arvestus vähemalt 1 kord õppeaastas (võib olla ka ühe trimestri hindelise esinemisena).

Vanema astme lõpetamine: esitada 3-4 erineva karakteriga pala (sealhulgas võib olla 1 ansambel ja 1 suurvormi osa), kava ajaline kestvus 6 minutit ja heliredelite arvestus.

On omandanud järgmised ainepädevused:

- 1) õpipädevus – on motiveeritud õpitegevusest saksofoniõppes ning hindab oma õpitegevust; on avatud uutele teadmistele;
- 2) tegevuspädevus – oskab näha ette oodatavaid tulemusi saksofoniõppe alal, loob tegevuseesmärke ja oskab teha koostööd;
- 3) väärtuspädevus – oskab läbi saksofonimuusika näha seotust oma ja teiste rahvaste ja kultuuriga; tajub läbi muusika ja musitseerimise oma seotust teiste inimestega;
- 4) enesemääratluspädevus – oskab hinnata iseennast ja oma mängu, kujundada läbi saksofoniõppe end isiksusena;
- 5) ainepädevus – kujuneb saksofonimängu oskus alg- ja põhiastmes omandatud õpitulemuste alusel.

Lõpetamisel saab tunnistuse.